

Ministerie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. de minister mw. C. Helder
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Utrecht, 30 april 2024

KNMG
Mercatorlaan 1200
Postbus 20051
3502 LB Utrecht

Per digitaal formulier

088 - 440 42 00

directiesecretariaat@fed.knmg.nl

Referentie

Wijziging Uitvoeringsbesluit Wkkgz

Geachte minister,

Met belangstelling heeft de KNMG kennisgenomen van het concept 'Wijzigingsbesluit Uitvoeringsbesluit Wkkgz', zoals gepubliceerd voor internetconsultatie op 5 april 2024.

Achtergrond wijzigingsbesluit

Het wijzigingsbesluit regelt dat de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) kan differentiëren bij de afhandeling van meldingen van calamiteiten, geweld in de zorgrelatie en ontslag wegens disfunctioneren zoals bepaald in de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz). De regels over 'andere meldingen' worden met het wijzigingsbesluit gedeeltelijk in lijn gebracht met de regels voor de verplichte meldingen. Daartoe worden de wetsartikelen 8.7 tot en met 8.26 Uitvoeringsbesluit Wkkgz (U-Wkkgz) aangepast.

Voor deze wetswijzigingen wordt aansluiting gezocht bij de beleidsreactie op de evaluatie van de Wkkgz. De achterliggende idee is onder andere dat de IGJ haar toezichtcapaciteit effectiever kan inzetten als haar meer flexibiliteit in de afhandeling van verplichte meldingen wordt geboden, zonder dat wordt ingeboet op de veiligheid of de kwaliteit van zorg of het belang van de cliënt. Naar verwachting zal de IGJ de tijd die vrijkomt bij het onderzoeken en afhandelen van de meldingen op een andere wijze besteden, waarbij meer focus zal komen op het leren en verbeteren.

Reactie KNMG

De KNMG ziet het als haar verantwoordelijkheid om bij artsen professioneel handelen te bevorderen, die gebaseerd is op openheid en toetsbaarheid. In lijn daarmee vindt de KNMG het begrijpelijk dat voorgesteld wordt dat de IGJ meer flexibiliteit krijgt om te differentiëren in de wijze van afhandeling van verplichte meldingen. Het is te verwachten dat ook zorgaanbieders (en daarmee zorgverleners) daardoor meer ruimte krijgen om te focussen op leren en verbeteren.

De KNMG kan zich grotendeels vinden in het wijzigingsbesluit. Wel is er – zeker uit het oog van rechtszekerheid voor artsen – een aantal punten die wat de KNMG betreft verdere aandacht en aanpassing vragen.

Meldplicht calamiteiten en geweld

- Het wijzigingsbesluit doet niet af aan het onverwijld moeten melden van calamiteiten en geweld in de zorgrelatie. Voorgesteld is dat de IGJ de mogelijkheid krijgt te differentiëren in de wijze waarop

zij de meldingen afhandelt en daarbij een risicobeoordeling kan toepassen. Zoals ook terecht in de Nota van Toelichting (NvT) is opgemerkt, is het cruciaal dat de wijze waarop de IGJ differentieert in de afhandeling van de meldingen navolgbaar is. Het is essentieel dat duidelijke kaders worden geformuleerd waarbinnen de IGJ de risicobeoordeling toepast. De KNMG vindt het van groot belang betrokken te worden bij de totstandkoming van de ministeriële regeling c.q. beleidsregel.

- De KNMG merkt op dat in de NvT wordt toegelicht dat de IGJ zelf het onderzoek *kan uitvoeren* als zij hiertoe aanleiding ziet. In de voorgestelde wettekst staat dat de IGJ het onderzoek *verricht*, hetgeen minder een discretionaire afweging van de IGJ impliceert. Nu de formuleringen niet op elkaar aansluiten, verzoekt de KNMG de teksten aan te passen.
- Het wijzigingsbesluit regelt de situatie waarin de IGJ zelf het "(nodig) onderzoek" doet naar een melding over calamiteiten of geweld in de zorgrelatie. In het wijzigingsbesluit is kort beschreven dat de IGJ het "(nodig) onderzoek" doet als de betrokkene niet zelf het gevraagde onderzoek voldoende doet of er andere redenen zijn om zelf onderzoek te verrichten. De KNMG vraagt de minister dit te concretiseren. Wat wordt verstaan onder "voldoende" en welke "andere redenen" heeft de initiatiefnemer voor ogen?

Meldplicht ontslag bij disfunctioneren

- Met het wijzigingsbesluit wordt bepaald dat de IGJ binnen vier weken na ontvangst van de melding ontslag in verband met disfunctioneren bepaalt of aanleiding is voor een nader onderzoek. Dit houdt in dat niet in alle gevallen een nader onderzoek zal volgen. De KNMG vindt het relevant dat de minister specificereert wat ernstig tekortschieten precies is en wat wel en niet als ontslag in verband met disfunctioneren bij de IGJ gemeld moet worden. Uit de NvT blijkt immers dat dit in de praktijk voor zorgaanbieders lastig te bepalen is.
- Als de IGJ overgaat tot het doen van nader onderzoek, moet de zorgverlener nu worden uitgenodigd voor een gesprek. Die plicht komt te vervallen en wordt gewijzigd in de mogelijkheid voor de IGJ om de zorgverlener en zo nodig andere personen uit te nodigen voor een gesprek, als zij daartoe aanleiding ziet. Het is de KNMG op dit moment niet helder wat de graadmeters zijn die bepalen of er volgens de IGJ "aanleiding" is voor een gesprek. De KNMG verzoekt dit te verduidelijken, hetzij in de wettekst zelf of in de ministeriële regeling (c.q. beleidsregel).
- In de NvT is bepaald dat het aan de IGJ is om te beoordelen of het nodig is dat bij het gesprek wordt gekeken naar "andere facetten" (naast de voortzetting/hervatting van de werkzaamheden of het wegnemen/verbeteren van aspecten in het functioneren). Deze formulering is naar het oordeel van de KNMG onduidelijk. Wat wordt verstaan onder "andere facetten"? De KNMG vindt het met het oog op de rechtszekerheid van artsen van belang dat dit wordt verduidelijkt.
- Met het besluit wordt bepaald dat de IGJ niet in alle gevallen een rapport hoeft te maken van een nader onderzoek. Als wel een rapport wordt gemaakt, dan wordt dit voorgelegd aan de zorgverlener. In de NvT is bepaald dat in het uiteindelijke rapport "een toelichting" van diens reactie op het rapport wordt opgenomen. Deze formulering is wat betreft de KNMG vrij algemeen. Wat wordt exact bedoeld met "een toelichting"? De KNMG vindt het verder van belang dat de zorgverlener (schriftelijk) akkoord geeft op de toelichting, voordat deze in het rapport wordt opgenomen.
- In de NvT wordt toegelicht dat met het wegvallen van de rapportageverplichting ook geen noodzaak meer bestaat om inhoudelijke vormvereisten van de rapportage voor te schrijven. Als de IGJ toch besluit om wel een rapportage op te maken, dan is het volgens de KNMG essentieel dat er consistentie is in de vorm van het rapport c.q. de wijze waarop het rapport wordt opgebouwd en de onderdelen waar het rapport uit bestaat. Als dat niet het geval is, kan dit in de ogen van de KNMG leiden tot willekeur en (rechts)onzekerheid bij artsen.

Andere meldingen

- In het concept wijzigingsbesluit is geformuleerd dat de IGJ besluit binnen een termijn van vier weken na de datum waarop de melding in behandeling is genomen of er aanleiding bestaat voor nader onderzoek. De KNMG vraagt zich af of dit ook geldt voor *andere meldingen* (dus: niet-verplichte meldingen). Dit blijkt niet uit de NvT of het beleidskompasformulier. De KNMG verzoekt de minister dat te verduidelijken.

Slotsom

De KNMG benadrukt dat zij het – als artsenfederatie – als haar verantwoordelijkheid ziet om bij artsen een professionele houding die is gebaseerd op openheid en toetsbaarheid te bevorderen. Nu met het wijzigingsbesluit beoogd wordt de IGJ meer flexibiliteit bij differentiatie in de afhandeling van de verplichte meldingen te geven, vindt de KNMG het cruciaal dat de wijze waarop de IGJ differentieert transparant en dus controleerbaar en navolgbaar is. Dit geeft artsen (rechts)zekerheid en gaat willekeur tegen. Alleen dan kan het veld (onder wie de arts) leren van de situatie waar de verplichte melding aan vooraf ging.

Het huidige wijzigingsbesluit biedt in dat kader onvoldoende waarborgen. Dit vraagt dan ook om een zorgvuldige uitwerking in het voorgestelde beleidskader van hoe de IGJ op een verplichte melding differentieert in de wijze waarop zij de meldingen afhandelt. Het ligt het naar het oordeel van de KNMG op de weg van de wetgever om de kaders waarbinnen de IGJ de mogelijkheid te differentiëren al in het wijzigingsbesluit of een nadere NvT op te nemen. Als daartoe niet overgegaan wordt, dan vindt de KNMG het noodzakelijk betrokken te worden bij de totstandkoming van de voorgestelde ministeriële regeling c.q. het beleidskader.

De KNMG vraagt de voorgaande opmerkingen en suggesties te betrekken in een aangepast wijzigingsvoorstel.

Uiteraard is de KNMG graag bereid deze brief nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

René Héman, arts M&G, bedrijfsarts
voorzitter Artsenfederatie KNMG